

Sygn. akt **I AGa 302/22**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogdan Wysocki

Protokolant: st. sekr. sąd. Paulina Kurowiak

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2024 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. we W.

przeciwko (...) sp. z o.o. sp k. we W., J. M. (1), M. M., G. R.

o nakazanie zachowania

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 24 marca 2022 r. sygn. akt X GC 274/19

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz każdego z pozwanych kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.

Bogdan Wysocki

--	--	--

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o nakazanie pozwanym (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we W., J. M. (1), M. M. oraz G. R. zaniechania praktyk nieuczciwej konkurencji polegających na wykorzystywaniu informacji niejawnych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. poprzez:

1) nakazanie zaniechania zawierania umów z wymienionymi w petitum pozwu podmiotami gospodarczymi, do których dostęp (...) Sp. z o.o. Sp. k., jej wspólnicy i pracownicy uzyskali w wyniku nieuprawnionego wykorzystania bazy klientów M. Sp. z o.o;

2) nakazanie pozwanym zaprzestania stosunków handlowych z wymienionymi w petitum pozwu podmiotami gospodarczymi, do których dostęp (...) Sp. z o.o. Sp. k., jej wspólnicy i pracownicy uzyskali w wyniku nieuprawnionego wykorzystania bazy klientów M. Sp. z o.o.;

Jednocześnie strona powodowa wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona powodowa podniosła, że od 1991 r. prowadzi działalność handlową w zakresie m.in. obrotu tworzywami sztucznymi, jak również, że w jej ramach istnieje wyodrębniony dział, którego zadaniem jest zakup towaru od dostawców na terenie Europy oraz sprzedaż tworzyw sztucznych na terenie Europy, z podziałem pracowników zatrudnionych w tym dziale wedle poszczególnych krajów i regionów sprzedaży. Strona powodowa wskazała, że od początku istnienia tworzyła własną bazę kontrahentów, zawierającą szczegółowe informacje o produkowanych przez dostawców tworzywach, ich parametrach technicznych, cenach, warunkach sprzedaży i dostaw - celem kontraktowania z wyprzedzeniem zakupu surowca po odpowiednio atrakcyjnej cenie oraz ilości u danego dostawcy i jego oferowanie nabywcy z odpowiednią ceną, przy optymalnej logistyce.

Jak podniosła dalej strona powodowa, w 2015 r. w KRS zarejestrowana została spółka (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we W., której przedmiotem działalności jest m.in. sprzedaż tworzyw sztucznych, której to współnikiem została J. M. (1) (która w latach 2012-2014 pracowała w powodowej spółce na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży), jak również (w sierpniu 2018 r.) M. M. i G. R., którzy w powodowej spółce pełnili funkcję kierowników działu, odpowiednio w latach 2005-2016 oraz 2006-2017. Jak stwierdziła powodowa spółka, wymienione osoby przed zatrudnieniem w tej spółce nie miały doświadczenia w zakresie sprzedaży tworzyw sztucznych.

Strona powodowa zwróciła przy tym uwagę, iż w 2018 r. powzięła informację co do tego, że pozwana spółka wykorzystwała poufną wiedzę i informacje posiadane przez byłych pracowników powodowej spółki, w szczególności w zakresie informacji niejawnych w postaci bazy klientów strony powodowej, co doprowadziło do utraty kontrahentów, spadku przychodów i zysków przez powodową spółkę, objawiającego się w tym, że dotychczasowi kontrahenci strony powodowej odmawiając dostawy towaru na jej rzecz lub proponując jego sprzedaż po istotnie wyższych cenach, niż dla spółki (...). Jak oszacowała strona powodowa, co najmniej 80% przychodów spółki (...) jest wynikiem czynów nieuczciwej konkurencji polegającej na wykorzystaniu poufnych informacji handlowych (...) sp. z o.o.

Strona powodowa stwierdziła przy tym, że jej baza klientów miała charakter poufny - dostęp do niej miały wyłącznie osoby będące jej pracownikami, uprawnione do korzystania z systemu wewnętrznego powodowej spółki w ramach systemu (...), który to posiadał kilkustopniowy system zabezpieczeń przed dostępem kogokolwiek z zewnątrz (hasło do programu (...) oraz hasło do komputera przy jednoczesnym braku dostępu do bazy z tabletów i z zewnątrz). Jak wskazała strona powodowa, do pracowników tych zaliczali się pracownicy zajmujący się kontaktami z klientami, w szczególności odpowiadający za kontakty handlowe - wśród nich byli aktualni wspólnicy i pracownicy spółki (...) (J. M. (1), M. M., G. R. i N. K.).

Jednocześnie strona powodowa podniosła, że jeden z jej kontrahentów (A.B. (...) s.r.o.) przypadkowo wysłał zamówienie na dawny adres poczty elektronicznej N. K. (byłej pracownik powodowej spółki, obecnie - pracownik pozwanej spółki), a w późniejszym okresie osoby działając w imieniu A.B. (...) s.r.o. wysyłały korespondencję na wewnętrzną pocztę powodowej spółki, z czego - jej zdaniem - wynika, że pozwana spółka za pośrednictwem byłych pracowników strony powodowej kontaktuje się w celu zakupu u kontrahenta czeskiego tworzywa sztucznego, które wcześniej nabywała powodowa spółka.

W ocenie powodowej spółki działanie polegające na wykorzystaniu tajemnicy przedsiębiorstwa w postaci tworzonej przez lata bazy klientów strony powodowej, która ma charakter poufny, a następnie wykorzystanie jej w działalności prowadzonej na własny rachunek, stanowi czyn nieuczciwej konkurencji i wyczerpuje definicję takiego czynu określoną w art. 3 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a także wypełnia przesłanki z art. 11 i art. 12 ust. 2 tej ustawy.

We wniesionych odpowiedziach na pozew wszyscy pozwani wnieśli o oddalenie w stosunku do nich powództwa oraz o zasądzenie na rzecz każdego z nich kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2022 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu:

I. oddalił powództwo;

II. zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we W. kwotę 2.042,72 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczone za okres od dnia prawomocności orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądził od powoda na rzecz pozwanej J. M. (1) kwotę 737,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczone za okres od dnia prawomocności orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. zasądził od powoda na rzecz pozwanej M. M. kwotę 737,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczone za okres od dnia prawomocności orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. zasądził od powoda na rzecz pozwanego G. R. kwotę 737,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczone za okres od dnia prawomocności orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę takiego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne oraz wyprowadzone z nich wnioski prawne:

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., powstała w 1991r., prowadzi działalność gospodarczą w zakresie 42 różnych przedmiotów działalności według (...), w tym m.in. w zakresie produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (25,2), aktualnie bez wskazania działalności przeważającej.

W okresie od 1 września 2012 r. do 30 kwietnia 2014 r. pracownikiem powodowej spółki była J. M. (1) (d. F.), zatrudniona na stanowisku specjalisty do spraw handlowych. Do zakresu jej obowiązków zaliczało się m.in. wyszukiwanie i nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi kontrahentami krajowymi i zagranicznymi, prowadzenie negocjacji, składanie zamówień czy przeprowadzanie badania rynku. W późniejszym okresie była zatrudniona ona (na podstawie umowy o pracę) w (...) S.A. z siedzibą we W. w okresie od 5 maja 2014 r. do 30 września 2015 r., jak również (na podstawie umowy o pracę) w (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. w okresie od 29 kwietnia do I października 2015 r.

W okresie od I lipca 2005 r. do 31 marca 2016 r. pracownikiem powodowej spółki była M. M. (d. Dolna), zatrudniona na stanowisku dyrektora do spraw produkcji i kooperacji. Do zakresu jej obowiązków zaliczało się m.in. wyszukiwanie i nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi kontrahentami krajowymi i zagranicznymi, prowadzenie negocjacji, składanie zamówień czy przeprowadzanie badania rynku. W późniejszym okresie znalazła ona zatrudnienie (na podstawie umowy o pracę) w (...) Suisse ((...)) Sp. z o.o. z siedzibą w W. począwszy od dnia 1 kwietnia 2016r.

W okresie od 1 czerwca 2006 r. do 31 marca 2017 r. pracownikiem powodowej spółki był G. R., zatrudniony na stanowisku kierownika do spraw produkcji i sprzedaży.

Do jego zakresu obowiązków zaliczało się m.in. wyszukiwanie i nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi kontrahentami krajowymi i zagranicznymi, prowadzenie negocjacji, składanie zamówień czy przeprowadzanie badania rynku.

W okresie od 22 września 2009 r. do dnia 31 stycznia 2008 r. pracownikiem powodowej spółki była N. K., zatrudniona na stanowisku kierownika działu tworzyw sztucznych. Do zakresu jej obowiązków zaliczało się m.in. wyszukiwanie i nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi kontrahentami krajowymi i zagranicznymi, prowadzenie negocjacji, składanie zamówień czy przeprowadzanie badania rynku. Specjalizowała się ona głównie w kontaktach z kontrahentami funkcjonującymi w Czechach i Słowacji. W późniejszym okresie była ona zatrudniona (na podstawie umowy o pracę) w (...) SP. Z O.O. z siedzibą we W. w okresie od 1 lutego do 30 czerwca 2018 r.

W roku obrotowym 2017 strona powodowa w niezmienionym zakresie prowadziła działalność statutową w zakresie m.in. handlu tworzywami sztucznymi. W sprawozdaniu z działalności gospodarczej za ten rok obrotowy wskazano, że „sytuacja na rynku tworzyw sztucznych, którą obserwujemy od dwóch lat nie pozwoliła na uzyskanie wzrostu przychodów ze sprzedaży tworzyw sztucznych, co uniemożliwiło spółce wyższego wyniku na działalności operacyjnej”. Również w roku obrotowym 2018 strona powodowa w niezmienionym zakresie prowadziła działalność statutową. W sprawozdaniu z działalności gospodarczej za ten rok obrotowy wskazano, że powodowa spółka realizowała postawione cele mimo „odczuwalnego zahamowania gospodarki głównie zachodniej”

Zgodnie ze sprawozdaniem finansowym powodowej spółki za rok obrotowy 2017 osiągnęła ona łączne dochody w kwocie 54.597.700,00 zł, z czego 6.981.400,00 zł (12,80%) stanowiły dochody z działalności w zakresie tworzyw sztucznych. W roku obrotowym 2016 wartości te wynosiły odpowiednio 47.363.400,00 zł oraz 8.437.000,00 zł (17,81 o/o).

Z kolei ze sprawozdania finansowego powodowej spółki za rok 2018 wynika, że osiągnęła ona w tym roku obrotowym łączne dochody w kwocie 58.998.100,00 zł, z czego 7.405.100,00 zł (12,55%) stanowiły dochody z działalności w zakresie tworzyw sztucznych. W roku obrotowym 2016 spółka poniosła stratę w kwocie 321.953,55 zł. W roku obrotowym 2017 spółka odnotowała zaś zysk w kwocie 369.872,48 zł.

Strona powodowa od początku istnienia tworzy i aktualizuje własną bazę kontrahentów (aktualnie system informatyczny (...)), zawierające szczegółowe informacji o produkowanych przez dostawców tworzywach sztucznych, ich parametrach technicznych, cenach, warunkach sprzedaży i dostaw. Serwery funkcjonujące w tym systemie chronione są programowymi firewallami, oprogramowaniem antywirusowym i hasłami autoryzacyjnymi. Stanowiska na magazynie łączą się z serwerami powodowej spółki za pośrednictwem szyfrowanych połączeń ((...)). Hasła do programów pocztowych nie są udostępniane użytkownikom. Do najważniejszych rodzajów informacji wprowadzanych do systemu zaliczały się informacje na temat terminu oraz potencjalnego terminu transakcji z danym kontrahentem, pozyskiwane w ramach prowadzonych rozmów. Nowi kontrahenci są wprowadzani do systemu dopiero po przeprowadzeniu rozmów. Ich dane pozyskiwane są z Internetu, w ramach targów branżowych czy od osób trzecich (innych kontrahentów tego samego podmiotu)

Możliwość tworzenia wydruków z systemu jest zastrzeżona jedynie dla pracowników działu informatycznego. Łączna baza klientów w systemie (...) obejmowała nawet kilkudziesięciu tysięcy klientów, przy czym do „aktywnych” zaliczało się jedynie kilka procent.

Regulamin korzystania ze stanowiska komputerowego w powodowej spółce został podpisany m.in. przez G. R., N. K. czy M. M.. Zgodnie z jego treścią korzystanie z sieci internetowej z wykorzystaniem urządzeń i/lub łącz będących własnością powodowej spółki jest dozwolone tylko w celach służbowych. Cały ruch internetowy jest monitorowany, zabronione jest usuwanie wiadomości e-mailowej niebędących spamem oraz przekazywanie haseł do komputerów i programów innym pracownikom oraz osobom trzecim za wyjątkiem administratorów.

W ramach procesu zatrudnienia G. R., N. K., M. M. i J. M. (1) złożyli oświadczenia o zachowaniu tajemnicy przedsiębiorstwa. Zgodnie z ich treścią zobowiązali się oni zarówno w trakcie trwania umowy o pracę, jak i po jej rozwiązaniu bezterminowo „zachować w bezwzględnej tajemnicy, nie przekazywać, nie ujawniać, ani w żaden sposób nie wykorzystywać zarówno dla celów własnych jak i osób trzecich żadnych informacji” powziętych w ramach wykonywanych obowiązków pracowniczych, „których ujawnienie mogłoby narazić Pracodawcę na szkodę”. Obowiązek zachowania tajemnicy rozciągał się na wszelkie osoby trzecie bez względu na to, że prowadziły one jakąkolwiek działalność konkurencyjną wobec powodowej spółki.

Strona pozwana ad. 1 (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we W., zarejestrowana w KRS z dniem 30 grudnia 2015 r., prowadzi działalność gospodarczą przeważająco w zakresie odzysku surowców z materiałów segregowalnych (38,32,Z), jak również w zakresie produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (22). Jedynym komplementariuszem tej spółki

jest (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W.. Począwszy od 18 maja 2016 r. współnikiem oraz jedynym członkiem zarządu tej ostatniej spółki jest J. M. (2) (d. F.).

Strona powodowa prowadzi współpracę gospodarczą z następującymi podmiotami:

Ram-K. B. z siedzibą w K. (Węgry);

(...) sp. z o.o. z siedzibą w S.;

C. Przedsiębiorstwo Produkcyjne z siedzibą w E.;

A. K. z siedzibą w T. (Węgry);

(...) z siedzibą w B. (Niemcy);

(...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w O.;

(...) Plastik a.s. z siedzibą w B. (Czechy) – podmiot ten wskutek monitów strony powodowej nie podjął współpracy z pozwaną spółką;

(...) & Co.KG z siedzibą w B. (Niemcy), z udziałem

P. D. - w ostatnich latach współpraca ta uległa ograniczeniu;

(...) społ. s.r.o. z siedzibą w L. (Czechy);

(...) a.s. z siedzibą w P. (Czechy) – współpraca powodowej spółki z tym kontrahentem została zakończona w okresie po 2017 r.' PW TT K. W. z siedzibą w K.;

PPHU (...) s.c. M. B., S. M., P. A. z siedzibą w P.;

AB. T. z siedzibą w B. (Czechy);

F. s.r.o. z siedzibą w S. H. (Czechy);

PUP R. H. z siedzibą w H.;

8 7 f A. J. M. (3) z siedzibą w R. (w ostatnich latach współpraca ta uległa ograniczeniu wskutek zmiany profilu działalności przez J. M. (3)).

Strona pozwana w latach 2017-2019 podejmowała współpracę gospodarczą z następującymi podmiotami:

(...) z siedzibą w B. (Niemcy);

(...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w O.;

(...) & Co.KG z siedzibą w B. (Niemcy), z udziałem

P. D.;

(...) społ. s.r.o. z siedzibą w L. (Czechy);

(...) a.s. z siedzibą w P. (Czechy);

PW TT K. W. z siedzibą w K.;

PPHU (...) s.c. M. B., S. M., P. A. z siedzibą w P.;

A.B. T. z siedzibą w B. (Czechy);

F. s.r.o. z siedzibą w S. H. (Czechy);

A. J. M. (3) z siedzibą w R..

Procentowy udział następujących podmiotów w zakupach realizowanych z udziałem strony pozwanej ad. 1 wyglądał następująco:

Ram-kor — 0% w latach 2017-2019;

A. - 0% w latach 2017-2019;

MG P. - w roku 2017, 2,04% w roku 2018, w roku 2019;

(...) w roku 2017, w roku 2018, w roku 2019;

M. - 0% w roku 2017, 1,46% w roku 2018, 1,51% w roku 2019;

(...) 0% w latach 2017-2018, 3,21% w roku 2019;

W. — 0,95% w roku 2017, 7,82% w roku 2018, 1,62% w roku 2019;

(...) w roku 2017, w roku 2018 w roku 2019;

A. — 9,27% w roku 2017, 6,75% w roku 2018, 1,17% w roku 2019;

A.B. T. - w roku 2017, 2,04% w roku 2018, w roku 2019;

Łącznie - w roku 2017, w roku 2018, w roku 2019.

Procentowy udział następujących podmiotów w sprzedaży (obrotach) realizowanych z udziałem strony pozwanej ad. 1 wyglądał następująco:

C. - (...) w latach 2017-2018, w roku 2019;

B. - 0% w roku 2017, 1,82% w roku 2018, 2,68% w roku 2019;

(...) Plastik - (...) w latach 2017-2019;

A. — 0% w roku 2017, 5,8% w roku 2018, 1,25% w roku 2019;

R. Ś. — 0% w latach 2017-2019;

Łącznie — 0% w roku 2017, 7,62% w roku 2018, 4,64% w roku 2019.

W dniu 25 listopada 2016 r. strona pozwana ad. I zawarła z (...) z siedzibą w B. (Niemcy) umowę agencyjną w zakresie świadczenia usług polegających na pozyskiwaniu przez stronę pozwaną ad. 1 zleceń na dostawę granulatów polistyrenu.

Z dniem 26 kwietnia 2017 r. strona powodowa złożyła wobec G. R., N. K. i M. M. oświadczenia o odstąpieniu od umowy o zakazie konkurencji. W ramach oświadczeń wskazano, że osoby te są zwolnione z zakazu konkurencji, przy czym strona pozwana przypomniała również o złożonych oświadczeniach o zachowaniu tajemnicy przedsiębiorstwa.

W ramach korespondencji e-mailowej z dnia 19 września 2017 r., skierowanej do P., M. M. (w imieniu strony pozwanej ad. 1) przekazała informacje o profilu działalności spółki, kierując jednocześnie zapytanie co do działalności prowadzonej przez adresata wiadomości.

W innej wiadomości z tego samego dnia, skierowanej do (...), M. M. (w imieniu strony pozwanej ad. 1) wezwała do przesłania karty technicznej lub nazwy handlowej proponowanego surowca celem podjęcia decyzji co do pozyskania próbek, wskazując na wolę regularnej współpracy.

Korespondencją e-mailową z dnia 24 lipca 2018 r. przedstawiciel AB. T. s.r.o. skierował do J. M. (4) zapytanie w zakresie zamówienia granulatu „PC/ (...). Dowód: korespondencja e-mailowa z dnia 24 lipca 2018 r.

W ramach korespondencji e-mailowej z dnia 14 sierpnia 2018 r., omyłkowo skierowanej na były adres służbowy N. K. w powodowej spółce, pracownik firmy (...). T. s.r.o. poprosił o rozliczenie transakcji. W kolejnej wiadomości z dnia 23 sierpnia 2018 r. wezwał zaś do zapłaty zaległej faktury (...).

Z dniem 25 marca 2019 r. strona pozwana ad. 1 skierowała do strony powodowej oraz do jej prezesa zarządu P. W. wezwania do natychmiastowego zaprzestania działań prowadzących do naruszenia dóbr osobistych pozwanej spółki ad. I (w szczególności dobrego imienia oraz renomy) poprzez rozpowszechnianie fałszywych informacji o jej stanie majątkowym oraz „rzekomym przestępczym działaniu”, jak również zaprzestania działań polegających m.in. na zakłócaniu stosunków umownych z klientami strony pozwanej ad. I poprzez nakłanianie ich do rozwiązania umowy lub jej nienależytego wykonania, a także do złożenia oświadczenia w gazecie Gazeta (...)

W ramach korespondencji e-mailowej z dnia 26 marca 2019 r., skierowanej do J. M. (1), N. K. poinformowała o tym, że „odezwali się ode mnie z M. i byli rozgoryczeni, że z Panią/Państwem współpracuję/handluje i że oferuje Pani/Państwu niższe ceny niż im”

W ramach pisma z dnia 1 kwietnia 2019 r. strona powodowa wezwała pozwanych ad. 1-4 do solidarnej zapłaty kwoty 687.467,71 zł wraz z odsetkami tytułem odszkodowania tytułem poniesionej przez stronę powodową szkody powstałej w wyniku dopuszczenia się przez stronę pozwaną ad. 1, jej pracowników i współników czynów nieuczciwej konkurencji, jak również do natychmiastowego zaniechania dalszych naruszeń w zakresie wykorzystywania informacji niejawnych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa powodowej spółki.

W odpowiedzi z dnia 9 kwietnia 2019 r. strona pozwana ad. 1 odmówiła zapłaty powyższej kwoty, wskazując na nieudowodnienia dopuszczenia się przez nią czynów nieuczciwej konkurencji. Również w ramach pisma z dnia 10 kwietnia 2019 r. N. K. odmówiła realizacji skierowanego do niej żądania.

W ramach wiadomości e-mailowej z dnia 27 maja 2019 r., skierowanej do N.

K., pracownik (...) a.s. w P. (Czechy) N. H. poinformowała, że „Chciałam Pani wysłać wiadomość e-mail z ceną, ale gdy przejrzałam ją ponownie, okazało się, że ten e-mail z ceną był ode mnie do (...). Przejrzałam wszystko, ale nigdzie nie mamy tego na piśmie. Będę zadowolona z cena 780 EUR”.

W ramach korespondencji e-mailowej z dnia 1 września 2019 r., skierowanej do ZETA i P., J. M. (1) (w imieniu strony pozwanej ad. 1) przekazała informacje o profilu działalności spółki, kierując jednocześnie zapytanie co do działalności prowadzonej przez adresata wiadomości.

J. M. (3) (prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...)) nie był nakłaniany ani zachęcany do nawiązywania ani zaniechania współpracy z jakimkolwiek podmiotem (w tym - powodową spółką) działającym na rynku tworzyw sztucznych (w szczególności poprzez niewywiązanie się z zawartych umów) przez pracowników (...) Sp. z o.o. Sp. k.

D. N. (prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...)) nie był nakłaniany ani zachęcany do nawiązywania ani zaniechania współpracy z jakimkolwiek podmiotem (w tym - powodową spółką) działającym na rynku tworzyw

sztucznych (w szczególności poprzez niewywiązanie się z zawartych umów) przez pracowników (...) Sp. z o.o. Sp. k. Dowód: oświadczenie pracownika C. PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNE (...) – k. 348, 461.

(...) z siedzibą w B. (Niemcy) nie była nakłaniana ani zachęcana do nawiązywania ani zaniechania współpracy z jakimkolwiek podmiotem (w tym - powodową spółką) działającym na rynku tworzyw sztucznych (w szczególności poprzez niewywiązanie się z zawartych umów) przez pracowników (...) Sp. z o.o. Sp. k. Dowód:

A.B. T. s.r.o. z siedzibą w N. H. (Czechy) nie była nakłaniana ani zachęcana do nawiązywania ani zaniechania współpracy z jakimkolwiek podmiotem (w tym - powodową spółką) działającym na rynku tworzyw sztucznych (w szczególności poprzez niewywiązanie się z zawartych umów) przez pracowników (...) Sp. z o.o. Sp. k.

F. s.r.o. z siedzibą w S. H. (Czechy) nie była nakłaniana ani zachęcana do nawiązywania ani zaniechania współpracy z jakimkolwiek podmiotem (w tym - powodową spółką) działającym na rynku tworzyw sztucznych (w szczególności poprzez niewywiązanie się z zawartych umów) przez pracowników (...) Sp. z o.o. Sp. k.

Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w K. nie było nakłaniane ani zachęcane do nawiązywania ani zaniechania współpracy z jakimkolwiek podmiotem (w tym - powodową spółką) działającym na rynku tworzyw sztucznych (w szczególności poprzez niewywiązanie się z zawartych umów) przez pracowników (...) Sp. z o.o. Sp. k.

(...) a.s. z siedzibą w P. (Czechy) nie była nakłaniana ani zachęcana do nawiązywania ani zaniechania współpracy z jakimkolwiek podmiotem (w tym - powodową spółką) działającym na rynku tworzyw sztucznych (w szczególności poprzez niewywiązanie się z zawartych umów) przez pracowników (...) Sp. z o.o. Sp. k.

R. P. s.r.o. z siedzibą w O. (Czechy), która to nabywa tworzywa sztuczne zarówno od strony powodowej, jak i od strony pozwanej ad. 1, nie była (przez pracowników tej ostatniej) nakłaniana ani zachęcana do nawiązywania ani zaniechania współpracy z jakimkolwiek podmiotem (w szczególności - powodową spółką) działającym na rynku tworzyw sztucznych (w szczególności poprzez niewywiązanie się z zawartych umów).

Mając na uwadze tak poczynione ustalenia Sąd I instancji uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Strona powodowa domagała się nakazania pozwanym zaniechania praktyk nieuczciwej konkurencji polegających na wykorzystywaniu informacji niejawnych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa powodowej spółki. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 u.z.n.k. czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Czynami nieuczciwej konkurencji są w szczególności: wprowadzające w błąd oznaczenie przedsiębiorstwa, fałszywe lub oszukańcze oznaczenie pochodzenia geograficznego towarów albo usług, wprowadzające w błąd oznaczenie towarów lub usług, naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa, nakłanianie do rozwiązania lub niewykonania umowy, naśladownictwo produktów, pomawianie lub nieuczciwe zachwalanie, utrudnianie dostępu do rynku, przekupstwo osoby pełniące funkcję publiczną, a także nieuczciwa lub zakazana reklama, organizowanie systemu sprzedaży lawinowej oraz prowadzenie lub organizowanie działalności w systemie konsorcyjnym (ust. 2). Przepisy wskazanej ustawy znajdują zastosowanie przede wszystkim w relacjach między przedsiębiorcami prowadzącymi tzw. działalność konkurencyjną, na tym samym rynku geograficznym oraz asortymentowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2008 r., sygn. akt II CSK 343/08 LEX nr 811837). Powód odwołujący się do klauzuli generalnej z art. 3 ust. 1 u.z.n.k. musi wykazać, jaki dobry obyczaj został naruszony oraz, że nieprzestrzeganie tego obyczaju zagroziło lub naruszyło jego interes, a zastosowanie klauzuli generalnej wymaga spełnienia wszystkich przesłanek wymienionych w art. 3 ust. 1 u.z.n.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2021 r., sygn. akt V CSKP 7/21, LEX nr 3114850).

Podstawy prawnej dochodzonego roszczenia strona powodowa upatrywała w przepisie art. 18 ust. 1 pkt I cytowanej ustawy, zgodnie z którym w razie dokonania czynu nieuczciwej konkurencji, przedsiębiorca, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać zaniechania niedozwolonych działań. Kluczowe znaczenie dla uznania (kwalifikacji) określonego działania przedsiębiorcy za czyn nieuczciwej konkurencji ma wyczerpanie znamion tego czynu określonych w powołanym powyżej art. 3 ust. 1 u.z.n.k. i przepisach szczególnych typizujących poszczególne

czynny nieuczciwej konkurencji, m.in. w art. 11 i 12 u.z.n.k., na które powoływała się w toku postępowania strona powodowa.

Art. 11 u.z.n.k. stanowi w ust. 1, że czynem nieuczciwej konkurencji jest ujawnienie, wykorzystanie lub pozyskanie cudzych informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa. Przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, które jako całość lub w szczególnym zestawieniu i zbiorze ich elementów nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął, przy zachowaniu należytej staranności, działania w celu utrzymania ich w poufności (ust. 2). Pozyskanie informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, w szczególności gdy następuje bez zgody uprawnionego do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi i wynika z nieuprawnionego dostępu, przywłaszczenia, kopiowania dokumentów, przedmiotów, materiałów, substancji, plików elektronicznych obejmujących te informacje lub umożliwiających wnioskowanie o ich treści (ust. 3). Wykorzystanie lub ujawnienie informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, w szczególności gdy następuje bez zgody uprawnionego do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi i narusza obowiązek ograniczenia ich wykorzystywania lub ujawniania wynikający z ustawy, czynności prawnej lub z innego aktu albo gdy zostało dokonane przez osobę, która pozyskała te informacje, dokonując czynu nieuczciwej konkurencji (ust. 4). Ujawnienie, wykorzystanie lub pozyskanie informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa stanowi czyn nieuczciwej konkurencji także wówczas, gdy w chwili ich ujawnienia, wykorzystania lub pozyskania osoba wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła wiedzieć, że informacje zostały pozyskane bezpośrednio lub pośrednio od tego, kto wykorzystał lub ujawnił je w okolicznościach określonych w ust. 4 (ust. 5). Wykorzystywanie informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa polegające na produkowaniu, oferowaniu, wprowadzaniu do obrotu, a także przywozie, wywozie i przechowywaniu w tych celach towarów stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, jeżeli osoba dokonująca wskazanej czynności wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła wiedzieć o tym, że właściwości towarów, w tym estetyczne lub funkcjonalne, proces ich wytwarzania lub zbywania zostały w znacznym stopniu ukształtowane w następstwie czynu określonego w ust. 1, dokonanego w okolicznościach określonych w ust. 4 (ust. 6). Pozyskanie informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji, jeżeli nastąpiło w wyniku niezależnego odkrycia lub wytworzenia albo obserwacji, badania, rozłożenia na części, testowania przedmiotu dostępnego publicznie lub posiadanego zgodnie z prawem przez osobę, która pozyskała informacje i której uprawnienie do pozyskania informacji nie było ograniczone w chwili ich pozyskania (ust. 7). Ujawnienie, wykorzystanie lub pozyskanie informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji, gdy nastąpiło w celu ochrony uzasadnionego interesu chronionego prawem, w ramach korzystania ze swobody wypowiedzi lub w celu ujawnienia nieprawidłowości, uchybienia, działania z naruszeniem prawa dla ochrony interesu publicznego, lub gdy ujawnienie informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa wobec przedstawicieli pracowników w związku z pełnieniem przez nich funkcji na podstawie przepisów prawa było niezbędne dla prawidłowego wykonywania tych funkcji (ust. 8).

W literaturze przedmiotu wskazuje się, że zgodnie z art. 11 ust. 4 u.z.n.k. z poufnością informacji mamy do czynienia wówczas, gdy informacja ta nie jest ujawniona do wiadomości publicznej, a więc nie przynależy do domeny publicznej. Również w orzecznictwie przyjmuje się, że przepis art. 11 ust. 1 i 4 u.z.n.k. wyklucza objęcie tajemnicą informacji, które osoba zainteresowana może uzyskać w zwykłej i dozwolonej formie.

Samo wykorzystanie przez pracownika doświadczenia i umiejętności w obsłudze urządzeń produkowanych przez pracodawcę, nabytych podczas zatrudnienia, nie przesądza o wykorzystaniu tajemnic przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów art. 11 ust. 1 i 4 u.z.n.k., w szczególności, jeżeli przedsiębiorca (pracodawca) nie podjął niezbędnych działań w celu zachowania ich poufności. Wówczas należy traktować je jako wykorzystanie powszechnej wiedzy, do której przedsiębiorca nie ma żadnych ustawowych uprawnień, jak również jako element dobra osobistego każdej jednostki, podlegający wykorzystaniu przez nią dla własnej korzyści.

Decyzja o utajnieniu poszczególnych informacji nie może wynikać tylko ze swobodnego uznania przedsiębiorcy, lecz powinna opierać się na uzasadnionym przypuszczeniu, że dana wiadomość nie była jeszcze publicznie znana, że

jej ujawnienie zagrażałoby istotnym interesom przedsiębiorcy oraz że może być ona uważana za poufną w świetle zwyczajów i praktyki danej branży lub zawodu.

Co ważne, art. 11 ust. 1 u.z.n.k. uzależnia istnienie stanu tajemnicy od podjęcia przez przedsiębiorcę określonych działań zmierzających do zachowania poufności objętych nią danych. Takimi działaniami są m.in. umowy o zakazie konkurencji po zakończeniu okresu zatrudnienia. Podjęcie niezbędnych działań w celu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa wymaga również dokonania identyfikacji informacji mających znaczenie gospodarcze i dokładnego określenia katalogu informacji objętych poufnością.

Art. 12 ust. 2 u.z.n.k. stanowi zaś, że czynem nieuczciwej konkurencji jest także nakłanianie klientów przedsiębiorcy lub innych osób do rozwiązania z nim umowy albo niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w celu przysporzenia korzyści sobie lub osobom trzecim albo szkodenia przedsiębiorcy. Jak zauważył Sąd Najwyższy, ujęcie znamion deliktu określonego w art. 12 ust. 2 u.z.n.k. kładzie nacisk na istnienie stanowiącej relacji kontraktowej między przedsiębiorcą a jego partnerem umownym i pozostawia co do zasady poza zakresem sankcjonowania zachowania stron na etapie przygotowania umowy. Zachowania te, związane z wyborem kontrahenta i finalizacją umowy, należą do istoty swobody umów i filarów systemu rynkowego; na tym etapie konkurencja wielu podmiotów i dążenie do uzyskania lepszej pozycji rynkowej przez zawarcie umowy na najkorzystniejszych warunkach, ergo - niezawarcie takiej umowy przez konkurenta, jest zjawiskiem typowym i pożądanym. Ustawa nie zakazuje każdej postaci ingerencji w cudze stosunki umowne, lecz tylko takiej, która polega na nakłanianiu do niewykonywania lub nienależytego wykonania umowy z przedsiębiorcą bądź rozwiązania zawartej z nim umowy, jeżeli działanie to następuje w celu przysporzenia korzyści sprawcy lub osobom trzecim lub szkodenia przedsiębiorcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2021 r., sygn. akt V CSKP 4/21, LEX nr 3114847).

Podkreślenia wymaga też, że działania marketingowe i reklamowe, w tym zachęty do nawiązania współpracy z danym podmiotem, nie wyczerpują znamion czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 i art. 12 ust. 2 ustawy z 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeśli są zgodne z dobrym obyczajem i z prawem, a także z zasadami uczciwej konkurencji i swobody działalności gospodarczej. Każdy przedsiębiorca ma bowiem prawo do swojej klienteli, i nie każde działanie konkurencji w sferze oddziaływania na tę klientelę będzie ocenione jako bezprawne, mimo że z reguły prowadzi do strat w dochodach danego przedsiębiorcy. Wszelkie nadużycia w tym zakresie, w tym czyny nieuczciwej konkurencji wymagają pewnego i stanowczego dowodu. Oferowanie korzystniejszych warunków i poszukiwanie lepszych ofert oraz zachęcanie do podjęcia współpracy nie jest samo przez się nieuczciwe, bowiem dopiero okoliczności towarzyszące tym działaniom mogą przesądzić o takiej ocenie” Jednocześnie samo wewnętrzne przeświadczenie powoda, że pozwany dopuścił się nieuczciwej konkurencji skoro "przejął" klientów powoda, nie jest wystarczające, a zwłaszcza nie wypełnia normy art. 3 w zw. z art. 11 ustawy z 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd wskazuje, iż — co pozostaje okolicznością bezsporną w sprawie - J. M. (1) (d. F.), M. M., G. R. oraz N. K. byli pracownikami strony powodowej, w zakresie obowiązków których leżało m.in. nawiązywanie kontaktów z kontrahentami, wyszukiwanie nowych klientów, prowadzenie negocjacji handlowych, składanie zamówień itp. Z przedłożonej wraz z pozwem korespondencji e-mailowej wynika także, że spółka (...) Sp. z o.o. Sp. k. dokonywała zakupu surowców u takich kontrahentów jak A.B. (...) s.r.o. czy (...) a.s., tj. kontrahentów, z którymi współpracuje także strona powodowa.

W ocenie Sądu analiza dołączonych do pozwu dokumentów nie potwierdziła twierdzeń strony powodowej, jakoby pozwani dopuścili się względem niej czynu nieuczciwej konkurencji. Przede wszystkim jako nieudowodnienie Sąd ocenił twierdzenia strony powodowej, jakoby ta podjęła wystarczające działania w celu utrzymania poufności bazy danych, o których mowa w art. 11 ust. 2 u.z.n.k. W szczególności powodowa spółka nie udowodniła, jakoby informowała w jednoznaczny sposób swoich pracowników (w tym pozwanych ad. 2-4), które z informacji powierzonych im w czasie trwania stosunku pracy miały charakter poufny, a - co za tym idzie - do których obowiązywała pozwanego tajemnica służbowa wskazana w oświadczeniu o przestrzeganiu tajemnicy składanych przez G. R., N. K., M. M. i J. M. (1). W treści tych ostatnich użyte zostało bowiem sformułowanie „wszelkich informacji” powziętych w ramach wykonywanych obowiązków pracowniczych, „których ujawnienie mogłoby narazić

Pracodawcę na szkodę” które — w ocenie Sądu — ma charakter klauzulowy i nazbyt ogólny, aby dawał podstawę do jednoznacznego powiązania tych działań, które strona powodowa postrzegala jako czyn nieuczciwej konkurencji, z powyższym zakazem.

Odnutowania wymaga przy tym, że w okresie po ustaniu stosunku zatrudnienia pozwanych ad. 2-4 w powodowej spółce (tj. z dniem 26 kwietnia 2017 r.) strona powodowa złożyła wobec tych pozwanych oświadczenia o odstąpieniu od umowy o zakazie konkurencji, zwalniając ich z zakazu konkurencji. Zatem w okresie spornym, a więc od 2018 r., pozwani ad. 2-4 mogli prowadzić działalność konkurencyjną względem strony powodowej. W szczególności mogli oni wykorzystywać wiedzę i umiejętności nabyte w toku zatrudnienia w powodowej spółce. Nie ma przy tym znaczenia, czy w całości, czy w części nabyli oni ową wiedzę i umiejętności w zakresie handlu tworzywami sztucznymi.

Zdaniem Sądu nie jest pozbawione znaczenia również to, że - jak wynika z informacji odpowiadających odpisom aktualnym z rejestru przedsiębiorców w KRS dotyczących strony powodowej oraz spółki (...) Sp. z o.o. Sp. k. - przedmioty działalności obu tych spółek nie pokrywają się. Przedmiotem przeważającej działalności gospodarczej (...) Sp. z o.o. Sp. k. jest bowiem odzysk surowców z materiałów segregowanych, którym powodowa spółka - jak wynika z informacji z KRS - nie zajmuje się w ogóle. Ponadto w świetle omawianych dokumentów strona powodowa nie zajmuje się produkcją chemikaliów i wyrobów chemicznych, produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, działalnością związaną ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów, sprzedażą hurtową realizowaną na zlecenie, pozostałą wyspecjalizowaną sprzedażą hurtową, sprzedażą hurtową niewyspecjalizowaną, sprzedażą detaliczną prowadzoną poza siecią sklepową, straganami i targowiskami, transportem drogowym towarów ani magazynowaniem i przechowywaniem towarów, tj. obszarami działalności, którymi zajmuje się spółka (...) Sp. z o.o. Sp. k.

Zgodzić należy się również z tym, że baza klientów dostępnych na rynku, którą tworzyła strona powodowa, nie byłaby przydatna pozwanych wedle stanu przypadającego na okres zakończenia współpracy pozwanych ad. 2 -4 z powodową spółką, albowiem zakończyli oni zatrudnienie w jej ramach kilka lat przed okresem, w którym mieli dopuścić się czynów nieuczciwej konkurencji. Strona powodowa sama bowiem podkreślała w treści pozwu, że baza danych jest na bieżąco uzupełniana oraz aktualizowana. Inną kwestią jest, że ewentualnej ochronie baza danych podlegałaby w zakresie niekoniecznie samych danych klientów, albowiem — w pewnym sensie — najbardziej podstawowa odmiana takiej bazy danych mieści się w ramach domeny publicznej, tj. w ramach powszechnie dostępnych wyszukiwarek haseł internetowych w Internecie, lecz w zakresie bardziej szczegółowych danych, które w takiej bazie danych mogłyby się znajdować i mieć dla jej przydatności kluczowe znaczenie. Sąd przychyliła się do twierdzeń pozwanych w zakresie tego, iż dane dotyczące kontrahentów, osób odpowiedzialnych za kontakt z klientem czy towarów przez nich oferowanych są informacjami powszechnie dostępnymi, publikowanymi i aktualizowanymi na stronach internetowych tych podmiotów. Odnośnie zaś danych, które mogłyby stanowić dane poufne (nie dostępne powszechnie), jak zapotrzebowanie na konkretny towar czy dane kontaktowe innych pracowników strona powodowa nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów mogących potwierdzić, jakoby kiedykolwiek takie dane zostały pozyskane przez pozwanych z systemu (...) i wykorzystane przez nich wprost na cele działalności prowadzonej przez pozwaną spółkę. Uwzględnić należało także okoliczność wynikającą z zeznań świadka J. S., mianowicie to, że zdecydowaną większość klientów zawartych w bazie danych (...) dotyczy tzw. klientów, „nieaktywnych”, czyli już nieprowadzących działalności gospodarczej w zakresie, w którym to mogliby oni stanowić potencjalnych kontrahentów powodowej spółki. Zatem choćby z tego powodu przydatność bazy danych (...) (jako całości) byłaby znikoma.

W ocenie Sądu strona powodowa nie udowodniła również tego, jakoby działania pozwanych miały wyrządzić jej szkodę czy zagrazać jej interesom jako uprawnionego przedsiębiorcy. Jej twierdzenia w tym zakresie stoją w absolutnej sprzeczności z dokumentacją dotyczącą sytuacji gospodarczej powodowej spółki w latach 2017 i 2018. Wynika z nich bowiem, że dominujący wpływ na realizację stawianych celów gospodarczych ma sytuacja (koniunktura) na rynku światowym (głównie w Europie Zachodniej). Zatem wiązanie różnic w sytuacji powodowej spółki w latach 2017 i 2018 w porównaniu do lat poprzednich tylko i wyłącznie z kwestią prowadzenia przez pozwanych rzekomo konkurencyjnej działalności jest absolutnie bezzasadne zwłaszcza, że żaden ze świadków nawet nie wyraził jednoznacznego stanowiska, jakoby dostrzegał związek między wejściem na rynek pozwanej spółki ze zmniejszeniem się dochodów powodowej spółki. S. T. M. (będąca pracownikiem powodowej spółki) przyznała, że nie dokonywała

jakiegokolwiek analizy w tej zakresie. W ocenie Sądu fakt ten należy odnieść do powodowej spółki jako całości. Również ta sama świadek potwierdziła, że żaden kontrahent nie zaprzestał współpracy ze stroną powodową z uwagi na podejmowaną współpracę ze stroną pozwaną ani nie odmówił podjęcia takiej współpracy, jeżeli do jej rozpoczęcia doszło w okresie spornym (w 2018 r. lub później). Okoliczność tą potwierdził m.in. jeden z kontrahentów wspólnych dla powodowej spółki i pozwanej spółki (...), który wskazał, że zwiększenie współpracy ze stroną pozwaną ad. 1 i jednocześnie ograniczenie współpracy ze stroną powodową był związany ze zmianą profilu działalności przedsiębiorcy.

Jednocześnie w świetle przedstawionych przez stronę powodową w toku postępowania dowodów nie sposób uznać, jakoby działaniu pozwanych w ramach pozyskiwania (na swoją rzecz) klienteli towarzyszył nacisk i zniechęcanie określonych kontrahentów do strony powodowej. Pozwana spółka kierowała bowiem do potencjalnych kontrahentów tradycyjne zapytania w zakresie tego, czy istnieją podstawy do nawiązania współpracy. W przedłożonych e-mailach, które dotyczyły omawianej kwestii, nie było jakiegokolwiek odwoływania się do dotychczasowych związków pracowników strony pozwanej ze stroną powodową. Powyższej okoliczności zaprzeczały również zeznania świadków – kontrahentów (bądź pracowników kontrahentów) powodowej i pozwanej spółki. Sąd przychylił się również do twierdzeń pozwanych, którzy zwracali w toku procesu uwagę, że nie mieli najmniejszych zamiarów powoływać się na fakt współpracy z powodową spółką z uwagi na okoliczności zakończenia z nią współpracy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo, orzekając jak w pkt I sentencji orzeczenia.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu, zawarte w pkt II-V sentencji orzeczenia, oparte jest o dyspozycję art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Każdy z pozwanych (tj. (...) Sp. z o.o. Sp. k., J. M. (1), M. M. oraz G. R.) poniósł koszty procesu w postaci wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 720 zł, ustalone w oparciu o 20 w zw. z 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Jednocześnie – z mocy art. 98 I 1 k.p.c. – od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu stronie pozwanej należą się odsetki ustawowe za opóźnienie liczone za okres od dnia prawomocności orzeczenia do dnia zapłaty.

Zastosowanie w niniejszej sprawie do ustalenia kosztów zastępstwa procesowego 8 ust. 1 pkt 2 przywołanego rozporządzenia uzasadnione jest – w ocenie Sądu – najbardziej zbliżonym charakterem spraw w przedmiocie ochrony dóbr osobistych w stosunku do spraw w przedmiocie czynów nieuczciwej konkurencji. Co ważne, wobec bezzasadności powództwa i nieustalenia ewentualnej wysokości szkody majątkowej, która mogłaby stanowić podstawę do określenia wartości przedmiotu sporu wymaganej do zastosowania 2 przedmiotowego rozporządzenia, niemożliwe było zastosowanie tego ostatniego przepisu w zakresie ustalenia wysokości kosztów zastępstwa procesowego.

Jednocześnie koszty postępowania poniesione przez pozwaną (...) sp. z o.o. były wyższe od pozostałych współpозwanych o zaliczkę uiszczoną na koszty wygrodzienia tłumacza z języka czeskiego, co w kwocie wykorzystanej na koszty tłumaczenia znalazło odzwierciedlenie w wysokości zasądzonych kosztów postępowania w pkt II wyroku.

Wyrok ten zaskarżyła w całości strona powodowa, zarzucając w apelacji:

I. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest:

1. art. 235 2 1 pkt. 5 kpc w zw. z art. 227 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i oddalenie wniosku dowodowego powodowej Spółki o zobowiązanie pozwanej Spółki (...) do przedłożenia jej ksiąg rachunkowych oraz jednolitych plików kontrolnych, oraz o zobowiązanie właściwego naczelnika urzędu skarbowego do złożenia jednolitych plików kontrolnych pozwanej Spółki (...), co doprowadziło do uniemożliwienia powodowej Spółce wykazania, zakresu w jakim pozwana Spółka pozostaje w stałych relacjach handlowych z podmiotami gospodarczymi wskazanymi w pozwie;

2. art. 235 § 2 pkt. 5 kpc w zw. z art. 227 kpc oraz art. 278 § 1 kpc poprzez pominięcie dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki, ze specjalizacją z zakresu zabezpieczeń systemów informatycznych, co w konsekwencji doprowadziło do braku ustalenia przez Sąd, że baza danych dotycząca kontrahentów z którymi powodowa Spółka współpracuje stanowi odpowiednio zabezpieczoną tajemnicę przedsiębiorstwa powodowej Spółki.

II. w konsekwencji naruszeń przepisów postępowania - sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Zgodnie z art. 368 § 1 kpc, w imieniu apelującej Spółki wskazując fakty ustalone przez sąd pierwszej instancji niezgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy lub istotne dla rozstrzygnięcia fakty nieustalone przez sąd pierwszej instancji, to jest:

1. błędne ustalenie, że pozwana jedynie w niewielkim zakresie współpracowała z podmiotami gospodarczymi wskazanymi w pozwie (dow: wyliczenie udziałów przychodów uzyskiwanych przez stronę pozwaną ad 1 - k. 362, 475), przy czym faktyczne ustalenie zakresu współpracy i przychodów byłoby możliwe wyłącznie w wypadku przedłożenia jednolitych plików kontrolnych pozwanej Spółki,

2. brak ustalenia, że baza danych dotycząca kontrahentów z którymi powodowa Spółka współpracuje stanowi odpowiednio zabezpieczoną tajemnicę przedsiębiorstwa powodowej Spółki,

3. błędne ustalenie, że dane zawarte w systemie (...) są „zwykłymi informacjami, które każdy może uzyskać” lecz stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa powodowej Spółki;

4. błędne uznanie za nieudowodnione twierdzeń strony powodowej o podjęciu wystarczających działań w celu utrzymania poufności bazy

q o o

danych, przy równoczesnym pominięciu wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki,

5. brak ustalenia, że fakt zawarcia przez pozwaną Spółkę umów z podmiotami gospodarczymi wskazanymi w pozwie (klientami powodowej Spółki), na warunkach korzystniejszych niż warunki strony powodowej - o których pozwani mieli wiedzę z uwagi na wykorzystanie informacji zawartych w bazie (...), w oczywisty sposób spowodował, że klienci powodowej Spółki zostali nakłonieni do zakończenia współpracy z powodową Spółką,

6. błędne ustalenie, że wykorzystanie informacji o wolumenie zamówień, cenach i rodzaju zamawianego towaru stanowią „wiedzę” pozwanych ad 2- ad 4 nabytą podczas zatrudnienia w powodowej Spółce, a nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa powodowej Spółki.

III. naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

1. art. 11 ust. 1, 2 i 3 w zw. z art. 12 ust. 2 oraz art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji poprzez ich błędną wykładnię, polegającą na uznaniu że działania podejmowane przez pozwanych nie stanowią czynów nieuczciwej konkurencji, a wykorzystanie przez pozwanych informacji dotyczących kontrahentów powodowej Spółki stanowi wykorzystanie informacji powszechnie dostępnych, podczas gdy pozwani mieli świadomość, że informacje o cenach, rodzaju zamawianego materiału i preferencjach handlowych zabezpieczone przez powodową Spółkę w bazie (...) są informacjami stanowiącymi tajemnicę przedsiębiorstwa, nie są publicznie dostępne, a ich wykorzystanie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji.

Powołując się na powyższe zarzuty powyższe zarzuty skarżący wniosł o:

I. zmianę zaskarżonego wyroku:

1. w punkcie I. poprzez nakazanie pozwanym zaniechania praktyk nieuczciwej konkurencji polegających na wykorzystywaniu informacji niejawnych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa Spółki (...) Sp. z o.o. poprzez:

1) nakazanie zaniechania zawierania umów z wylistowanymi podmiotami gospodarczymi, do których dostęp Spółka (...) Sp. z o.o. sp.k., jej wspólnicy i pracownicy uzyskali w wyniku nieuprawnionego wykorzystania bazy klientów Spółki (...) sp. z o.o. we W.,

2) nakazanie pozwanym zaprzestania stosunków handlowych z wylistowanymi podmiotami gospodarczymi, do których dostęp Spółka (...) z o.o Sp. k., jej wspólnicy i pracownicy uzyskali w wyniku nieuprawnionego wykorzystania bazy klientów Spółki (...) sp. z o.o. we W.,

2.w punkcie II. poprzez zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych;

3.w punkcie III. - V. poprzez ich uchylenie.

II. zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych,

ewentualnie o:

III. uchylenie wyroku Sądu I instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, w tym w zakresie kosztów postępowania apelacyjnego.

Apelujący wniósł także o przeprowadzenie w postępowaniu przed sądem odwoławczym dowodów pominiętych przez sąd I instancji.

W odpowiedzi na apelację pozwani wnieśli o jej oddalenie oraz o zasądzenie na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Ustalenia faktyczne sądu I instancji nie budzą wątpliwości i dlatego Sąd Apelacyjny przyjmuje je za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Ustalenia te nie zostały skutecznie podważone w apelacji, w ramach podnoszonych tam zarzutów o charakterze procesowym, które sprowadzają się do prezentowania przez skarżącego własnej, korzystnej dla niego wersji stanu faktycznego, opartej o konkurencyjną ocenę mocy i wiarygodności poszczególnych dowodów.

Nie jest to jednak wystarczające do skutecznego postawienia zarzutów błędnych ustaleń faktycznych, sprzeczności tych ustaleń z materiałem dowodowym, czy też naruszenia art. 233 § 1 kpc.

W świetle ugruntowanego stanowiska judykatury do naruszenia tego przepisu mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. zasadom logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2005 r. w spr. III CK 314/05, LEX nr 172176), co w realiach sprawy nie miało miejsca.

Podobnie, zarzut błędnych ustaleń faktycznych nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów, choćby ocena ta również była logiczna i

zgodna z doświadczeniem życiowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r. w spr. IV CK 387/04, LEX nr 177263).

Jeżeli bowiem, jak w rozpoznawanej sprawie, z materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to taka ocena sądu nie narusza prawa do swobodnej oceny dowodów, choćby w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (zob. np.. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2005r w spr. IV CK 122/05, LEX nr 187124).

Analiza omawianych zarzutów prowadzi przy tym do wniosku, że albo dotyczą one okoliczności niespornych lub nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy albo też stanowią raczej próbę zakwestionowania przeprowadzonego przez sąd orzekający procesu subsumcji ustalonego stanu faktycznego pod właściwe przepisy prawa materialnego.

W konsekwencji prawidłowo pominął sąd I instancji pominął dowody ponawiane obecnie w apelacji.

I tak, zbędne było przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego z dziedziny informatyki, skoro pozwani nie kwestionowali twierdzeń powoda co do sposobu zabezpieczenia dostępu do danych w bazie (...).

Nie budziło zatem wątpliwości, że zamiarem powoda było ograniczenie dostępu do tych danych jedynie wybranym przez niego osobom, przy pomocy odpowiednich zabezpieczeń szyfrowych.

Z kolei postulowany dowód z ksiąg handlowych pozwanej spółki, a tym bardziej z jednolitych plików kontrolnych, był nieadekwatny do treści roszczeń powództwa.

Skoro powód nie dochodził roszczeń odszkodowawczych, a żądania powództwa opierał wyłącznie na fakcie nawiązania przez pozwanych relacji gospodarczych z innymi podmiotami, nieistotne były rozmiary tego rodzaju hipotetycznej współpracy.

Jeżeli natomiast powód chciałby kwestionować przedstawione przez pozwanych rzeczywiste rozmiary relacji z poszczególnymi, wymienionymi w pozwie przedsiębiorcami, to, co najwyżej, mógłby domagać się zbadania przez sąd, lub wyznaczonego biegłego, dokumentacji spółki wyłącznie pod kątem występowania w niej dokumentów dotyczących tych podmiotów.

Nie było bowiem podstaw, aby umożliwiać mu swoiste „prześwietlenie” całej wieloletniej działalności gospodarczej, w tym finansowej, podmiotu konkurującemu z nim na rynku.

Wymaga przy tym podkreślenia, że powód nie wdrożył właściwej inicjatywy dowodowej w kierunku ewentualnego potwierdzenia swoich hipotez, że pozwani wykorzystywali inne, niż powszechnie dostępne, informacje, uzyskane w trakcie pracy u powoda, w celu konstruowania oferty handlowej w sposób sprzeczny z zasadami uczciwej konkurencji.

Wymagałoby to niewątpliwie skorzystania z wiedzy specjalistycznej, bowiem wiązałoby się z koniecznością porównania szczegółowych warunków umów, zbadania sytuacji na rynku w poszczególnych okresach, zwyczajów w handlu danymi produktami, zasadności ponoszonych kosztów itp.

Strona powodowa nie przejawiała jednak w tym kierunku inicjatywy dowodowej.

Niezależnie od tego, wydaje się niewiarygodne, aby dla pozwanych przydatne były, dla konstruowania ich oferty handlowej, dane dotyczące np. cen obowiązujących w ofercie powoda sprzed kilku lat wstecz.

Nie potwierdziły się także w żadnym zakresie twierdzenia powództwa, jakoby pozwani nakłaniali, tym bardziej w nieuczciwy sposób, inne podmioty do zerwania współpracy z powodem.

W tej sytuacji nie mogło być też mowy o naruszeniu przez sąd I instancji wymienionych w apelacji przepisów prawa materialnego.

Prawidłowo bowiem Sąd Okręgowy przyjął, że nie może być uznana za tajemnicę przedsiębiorstwa, chronioną na podstawie przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, sama informacja o występowaniu na rynku grupy podmiotów gospodarczych, gotowych do nawiązania współpracy z przedsiębiorcami z danej branży, tylko dlatego, że przedsiębiorca, powołujący się na taką ochronę, nawiązał z nimi jako pierwszy kontakty handlowe.

W orzecznictwie, przywołanym w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, od dawna utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym nie jest poufna (nie jest tajemnicą), w rozumieniu przepisu art. 11 u.z.n.k., informacja, jeżeli przy dołożeniu nieznacznego wysiłku każdy zainteresowany może ją pozyskać, a także gdy jest łatwo dostępna dla osób zwykle zajmujących się tego rodzaju informacjami.

Bez istotnego znaczenia jest natomiast okoliczność, że uzyskanie tego rodzaju informacji nastąpiło przy okazji wykonywania pracy u takiego przedsiębiorcy, a także czy podmiot ten uznawał ją za tajemnicę swojego przedsiębiorstwa (zob. bliżej np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie (...) 7/21, LEX nr 3114850).

Nie oznacza to, jak trafnie zresztą podnosi strona powodowa, że tzw. bazy klientów w ogóle nie mogą być uznane za stanowiące składnik tajemnicy gospodarczej przedsiębiorstwa.

Niewątpliwie mogłoby tak być, gdyby tego rodzaju baza zbudowana została np. w drodze szczególnego, spersonalizowanego marketingu, co dzieje się w istocie prawie wyłącznie przy tworzeniu baz zawierających dane indywidualnych konsumentów.

Nie dotyczy to natomiast sytuacji, gdy, jak w realiach rozpoznawanej sprawy, kontrahenci pozwanej spółki, na których powołuje się apelujący, sami informują o swojej działalności w przestrzeni publicznej, przede wszystkim w Internecie, co stanowi per se zaproszenie do składania im ofert handlowych.

Już zatem tylko na marginesie podzielić należy pogląd pozwanych, zgodnie z którym wydaje się niedopuszczalne zobowiązanie spółki do zerwania umów dwustronnie zobowiązujących, bez uzyskania zgody jej kontrahentów.

Z tych przyczyn na podstawie art. 385 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie 1. sentencji wyroku.

O należnych każdemu z pozwanych kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym orzeczono (punkt 2. wyroku) na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 kpc w zw. z art. 391 kpc, przy uwzględnieniu przepisów § 10 ust. 1 pkt 2) w zw. z § 8 ust. 1 pkt. 2) w zw. z § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2023.1964 ze zm.).

Bogdan Wysocki

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu na podstawie § 100a ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.

Starszy sekretarz sądowy

S. S.